

POSELSTVÍ PAPEŽE BENEDIKTA XVI. K XXVI. SVĚTOVÉMU DNI MLÁDEŽE

Ve Vatikánu, 6. srpna 2010

*„V Kristu zapusťte kořeny, na něm postavte základy,
pevně se držte víry“ (srov. Kol 2,7).*

Milí přátelé,

často se v myšlenkách vracím ke Světovému dni mládeže v Sydney v roce 2008. Prožili jsme tam velkou slavnost víry, kde Duch Boží živě působil a vytvářel hluboké společenství mezi účastníky z celého světa. Toto setkání, stejně jako ta předchozí, přineslo bohaté ovoce v životě mnoha mladých lidí a v životě celé církve. Nyní obracíme svůj pohled k dalšímu světovému dni mládeže, který se bude konat v Madridu v srpnu 2011. Již v roce 1989, několik měsíců před historickým pádem Berlínské zdi, se tato pouť mladých lidí zastavila ve Španělsku, v Santiagu de Compostela. Nyní, v době, kdy Evropa velice potřebuje znovu objevit své křesťanské kořeny, se setkáme v Madridu s mottem: „V Kristu zapusťte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry“ (srov. Kol 2,7).

Proto vás zvu na tak důležitou událost pro církve v Evropě i ve světě. Přál bych si, aby všichni mladí lidé – jak ti, kteří sdílejí naši víru v Ježíše Krista, tak také ti, kteří váhají, jsou nejistí nebo v něj nevěří – mohli sdílet tuto zkušenost, která může být pro jejich životy rozhodující. Je to zkušenost s Pánem Ježíšem, vzkříšeným a živým, a s jeho láskou ke každému z nás.

1. U zdroje vašich nejhlubších tužeb

V každém historickém období, včetně našeho, mnoho mladých lidí zakouší hlubokou touhu po osobních vztazích prožívaných v pravdě a solidaritě. Mnozí z nich touží po tom, aby vybudovali opravdová přátelství, poznali pravou lásku, založili rodinu, která zůstane jednotná, dosáhli osobního naplnění a skutečné jistoty. To všechno jsou záruky klidné a šťastné budoucnosti. Když přemýšlím o svém vlastním mládí, uvědomuji si, že stabilita a jistota nejsou otázky, na které by mladí lidé zvláště mysleli. Je pravda, že je důležité mít práci a tudíž pevnou půdu pod nohama. Léta našeho mládí jsou však také obdobím, v němž usilujeme o velké životní ideály. Když na tu dobu vzpomínám, vybavuji si především to, že jsme se nechtěli spokojit s konvenčním životem střední třídy. Chtěli jsme něco velkého, něco nového. Chtěli jsme objevovat život se vši jeho vznešeností a krásou. Přirozeně, částečně tomu tak bylo díky době, ve které jsme žili. Během nacistické diktatury a války jsme byli tak říkajíc „obklíčení“ vládnoucí mocenskou strukturou. Proto jsme chtěli utéci pryč a prožít celou škálu lidských možností. Myslím, že do určité míry tato potřeba uniknout z každodennosti existuje v každé generaci. Součástí toho, že jsme mladí, je, že toužíme po něčem, co je mimo náš všední život a jistou práci, hledáme něco opravdu většího. Je to pouze prázdný sen, který vybledne, jak stárneme? Ne! Člověk byl stvořen pro něco velkého, pro nekonečno. Nikdy mu nebude stačit nic jiného. Svatý Augustin měl pravdu, když řekl: „Neklidná jsou naše srdce, dokud nespočinou v tobě“. Touha po smysluplnějším životě je

znaméním, že nás Bůh stvořil a že neseme jeho „otisk“. Bůh je život, a proto každé stvoření
táhne k životu. Protože jsme jako lidské bytosti stvořeni k obrazu Božímu, činíme tak

jedinečným způsobem. Toužíme po lásce, radosti a pokoji. Chápeme tedy, jak je absurdní domnívat se, že je potřeba odstranit Boha proto, aby člověk mohl skutečně žít! Bůh je zdrojem života. Vytěsnit Boha znamená oddělit se od tohoto zdroje a nutně se tak připravit o plnost a radost: „*Vždyť tvor se bez Stvořitele ztrácí.*“ (II. vatikánský koncil, *Gaudium et spes*, 36). V některých částech světa, zvláště na Západě, se současná kultura snaží Boha vyloučit a považuje víru za čistě soukromou záležitost bez jakéhokoli významu pro život společnosti. Ačkoli hodnoty, na kterých stojí společnost, pocházejí z evangelia – hodnoty jako smysl pro důstojnost člověka, solidaritu, práci a rodinu – vidíme, že dochází k určitému „zatmění Boha“, k určitému druhu ztráty paměti, která sice není naprostým odmítnutím křesťanství, nicméně je popřením pokladu naší víry, které by mohlo vést ke ztrátě naší nejhlubší totožnosti.

Proto Vás, milí přátelé, povzbuzuji, abyste posílili svou víru v Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista. Vy jste budoucností společnosti a církve! Jak napsal apoštol Pavel křesťanům v Kolosech, mít kořeny, pevný základ je životně důležité! To je pravda zvláště dnes. Mnoho lidí nemá žádné stabilní orientační body, na kterých by mohli postavit svůj život, a tak končí v hluboké nejistotě. Šíří se mentalita relativismu, která tvrdí, že vše má stejnou platnost, že pravda a absolutní zásady neexistují. Tento způsob myšlení však nevede k opravdové svobodě, ale spíše k nestabilitě, zmatku a slepému přizpůsobování momentálním módním výstřelkům. Jako mladí lidé máte právo přijmout od předešlých generací pevné opěrné body, které vám pomohou dělat rozhodnutí a postavit na nich své životy: tak jako mladá rostlinka potřebuje pevnou oporu do té doby, než zapustí hluboké kořeny a stane se pevným stromem schopným nést ovoce.

2. V Kristu zapust'te kořeny, na něm postavte základy

Abych zdůraznil důležitost víry v životě věřících, rád bych se s vámi zamyslel nad každým ze tří výrazů, které používá sv. Pavel ve verši: „*V Kristu zapust'te kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry*“ (srov. Kol 2,7).

Můžeme zde rozlišit tři obrazy: při slovech „zapustit kořeny“ se nám vybaví strom a kořeny, které ho živí; „postavit“ se zase vztahuje ke stavbě domu; „pevně se držet“ označuje růst ve fyzické i morální síle. Tyto obrazy jsou velmi výmluvné. Než začnu tyto výrazy komentovat, chtěl bych poukázat na to, že gramaticky jsou všechna tři slova v originálním textu v trpném rodě. To znamená, že sám Ježíš bere na sebe iniciativu zasadit, budovat a utvrzovat věřícího.

První obraz nám ukazuje strom pevně zasazený díky kořenům, které ho drží zpříma a dodávají mu výživu. Bez těchto kořenů by ho odvál vítr a odumřel by. Co jsou naše kořeny? Velmi důležitými prvky naší osobní identity jsou samozřejmě naši rodiče, naše rodiny a kultura naší země. Bible nám však zjevuje další prvek. Prorok Jeremiáš napsal: „*Požehnan bud' muž, který doufá v Hospodina, který důvěřuje Hospodinu. Bude jako strom zasazený u vody; své kořeny zapustil u vodního toku, nezakusí přicházející žár. Jeho listí je zelené, v roce sucha se ničeho neobává, nepřestává nést plody*“ (Jer 17,7-8). Zapustit kořeny pro proroka znamená důvěřovat Hospodinu. Od něj čerpáme život. Bez něj nemůžeme skutečně

žit. „*Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu*“ (1 Jan 5,11). Ježíš nám říká, že on sám je náš život (srov. Jan 14,6). Z toho plyne, že křesťanská víra neznamena pouze věřit, že určité věci jsou pravda, ale je především osobním vztahem s Ježíšem Kristem. Právě setkání se Synem Božím dává novou energii celé naší existenci. Když vstoupíme s Kristem do osobního vztahu, zjeví nám naši opravdovou identitu a v přátelství s ním se náš život naplno uskuteční. V mládí přichází chvíle, kdy se každý z nás ptá: jaký smysl má můj život? Jaký cíl a směr bych mu měl dát? Jde o velmi důležitý moment a může nás třeba i delší dobu trápit. Přemýšlíme o tom, jakou práci bychom si měli vybrat, jaké vztahy navázat, jaká přátelství rozvíjet. Zde se znovu vrátím ke svému mládí. Docela brzy jsem si určitým způsobem uvědomoval, že Pán chce, abych se stal knězem. Později, po válce, když jsem studoval v semináři a na univerzitě a blížil se k tomuto cíli, musel jsem znovu získat tuto jistotu. Ptal jsem se sám sebe: je to skutečně cesta, po které jsem se měl vydat? Je to skutečně Boží vůle pro mě? Budu schopen být Bohu věrný a naplno v jeho službách? Takové rozhodnutí vyžaduje určitý vnitřní boj. Nejde to jinak. Potom však přišla jistota: je to tak správně! Ano, Pán to ode mě chce a on mi dá sílu. Pokud mu budu naslouchat a půjdu s ním, stanu se skutečně sám sebou. Nezáleží na tom, jestli se splní má přání, ale jeho vůle. Tak se život stává opravdovým.

Tak jako kořeny drží strom pevně zasazený v půdě, podobně základy dávají domu dlouhotrvající stabilitu. Skrze víru jsme postaveni na Ježíši Kristu (srov. Kol 2,7), zrovna tak jako je dům postaven na svých základech. Dějiny církve nám ukazují mnoho příkladů svatých, kteří postavili své životy na Božím slově. Prvním z nich je Abrahám, náš otec ve víře, který poslechl Boha, když ho požádal, aby opustil svůj domov po předcích a vydal se do neznámé země. „*Uvěřil Abraham Bohu a bylo mu to počítáno za spravedlnost a byl nazván přítelem Božím*“ (Jak 2,23). Být postaven na Ježíši Kristu znamená kladně odpovědět na Boží volání, důvěřovat mu a uvádět jeho slovo v život. Také Ježíš káral své učedníky: „*Proč mne oslovujete 'Pane, Pane', a nečiníte, co říkám?*“ (Lk 6,46). A pokračoval obrazem o stavbě domu: „*Víte, komu se podobá ten, kdo slyší tato má slova a plní je? Je jako člověk, který stavěl dům: kopal, hloubil, až položil základy na skálu. Když přišla povodeň, přivalil se proud na ten dům, ale nemohl jím pohnout, protože byl dobře postaven*“ (Lk 6,47-48).

Milí přátelé, stavějte svůj vlastní dům na skále, právě jako ten člověk, který „kopal do hloubky“. Snažte se každý den jednat podle Kristova slova. Naslouchejte mu jako skutečnému příteli, se kterým můžete sdílet svou cestu životem. Spolu s ním naleznete naději a odvahu postavit se nesnázím a problémům, dokonce překonáte zklamání a neúspěchy. Stále se vám nabízejí snadnější volby, ale vy sami víte, že jsou nakonec klamné a nemohou vám dát vyrovnanost a radost. Jen Boží slovo nám může ukázat pravou cestu a pouze víra, kterou jsme dostali, je světlem, které osvětluje naši cestu. Vděčně přijměte tento duchovní dar, který jste dostali od svých rodin; usilovně a zodpovědně se snažte odpovědět na Boží volání a staňte se dospělými ve své víře. Nevěřte těm, kteří vám tvrdí, že nepotřebujete ostatní k budování svého života! Najděte oporu ve víře svých blízkých, ve víře církve a děkujte Pánu, že jste ji dostali a osvojili si ji!

3. Pevně se držte víry

„V Kristu zapuště kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry“ (srov. Kol 2,7). List, z něhož pochází tato slova, napsal sv. Pavel jako odpověď na zvláštní potřebu křesťanů ve městě Kolosy. Tato komunita byla ohrožena vlivem určitých kulturních trendů, které odváděly věřící od evangelia. Naše kulturní prostředí, milí mladí přátelé, není natolik odlišné od koloského. Ve skutečnosti existuje silný proud sekularistického myšlení, jehož cílem je odsunout Boha na okraj života lidí a společnosti tím, že nabízí a snaží se vytvořit „ráj“ bez něj. Zkušenost nám však říká, že svět bez Boha se stane „peklem“ plným sobectví, rozbitých rodin, nenávisti mezi lidmi a národy, s velkým nedostatkem lásky, radosti a naděje. Na druhé straně, kdekoli lidé a národy žijí v Boží přítomnosti, uctívají ho v pravdě a naslouchají jeho hlasu, tam se buduje civilizace lásky, v níž je respektována důstojnost všech, a toto společenství se rozvíjí se všemi svými plody. Někteří křesťané se však nechají svést sekularizmem nebo je přitahují náboženské proudy, které je odvádějí od víry v Ježíše Krista. A jiní, ačkoli se nepoddávají těmto svodům, prostě nechali svou víru ochladnout, a to má nutně negativní důsledky na jejich životní morálku.

Křesťanům ovlivněným myšlenkami, které jsou evangeliu cizí, apoštol Pavel připomíná moc Kristovy smrti a vzkříšení. Toto tajemství je základem našich životů a středem křesťanské víry. Všechny filozofie, které ho přehlížejí a považují ho za „bláznovství“ (1 Kor 1,23), tím dávají najevo svá omezení ohledně velkých otázek ležících hluboko v srdcích lidí. Jako nástupce apoštola Petra vás chci také posilnit ve víře (srov. Lk 22,32). Pevně věříme, že Ježíš Kristus obětoval sám sebe na kříži, aby nám daroval svou lásku. Při svém umučení nesl naše bolesti, vzal na sebe naše hříchy, získal pro nás odpuštění a smířil nás s Bohem Otcem, a tak nám otevřel cestu k věčnému životu. Takto jsme byli osvobozeni od největší překážky našeho života: otroctví hříchu. Můžeme milovat každého, dokonce i naše nepřátele, a můžeme sdílet tuto lásku s nejhudšími bratry a sestrami a se všemi, kdo mají těžkosti.

Milí přátelé, kříž nám často nahání hrůzu, protože vypadá jako popření života. Ve skutečnosti je opak pravdou! Je to Boží „ano“ lidstvu, nejvyšší vyjádření jeho lásky a pramen, ze kterého vyvěrá věčný život. Ve skutečnosti z Ježíšova srdce probodeného na kříži vyvěrá tento božský život, stále dosažitelný pro ty, kdo pozvedají své oči k Ukřížovanému. Mohu vás tedy jen pobídnout, abyste objali Ježíšův kříž, znamení Boží lásky, jako pramen nového života. Není spásy jinde než u Ježíše Krista, který zemřel a vstal z mrtvých! Pouze on může osvobodit svět od zla a umožnit šíření království spravedlnosti, míru a lásky, po kterém všichni toužíme.

4. Věřit v Ježíše Krista, aniž bychom ho viděli

V evangeliu najdeme popis zkušenosti víry apoštola Tomáše, kdy přijal tajemství Kristova kříže a vzkříšení. Tomáš byl jedním z dvanácti apoštolů. Následoval Ježíše a byl očitým svědkem jeho uzdravování a zázraků. Naslouchal jeho slovům a zažil i zděšení při jeho smrti. Když se Ježíš o velikonočním večeru zjevil učedníkům, Tomáš s nimi nebyl. A když mu řekl, že Ježíš žije a ukázal se jim, Tomáš poznamenal: „Dokud neuvidím na jeho rukou stopy

po hřebech a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím“ (Jan 20,25).

I my chceme být schopni vidět Ježíše, mluvit s ním a vnímat jeho přítomnost ještě silněji. Pro mnoho lidí je dnes těžké přistupovat k Ježíši. Koluje tolik různých obrazů Ježíše, které tvrdí, že jsou vědecké, ale ve skutečnosti odvádějí pozornost od významu a jedinečnosti jeho osoby. Proto jsem se po mnoha letech studia a reflexe rozhodl sdělit něco ze svého vlastního osobního setkání s Ježíšem tím, že o tom napíšu knihu. Byl to způsob, jak druhým pomoci, aby viděli, slyšeli a dotkli se Pána, ve kterém k nám přišel Bůh, aby se dal poznat. Když se Ježíš znovu zjevil svým učedníkům o týden později, řekl Tomášovi: *„Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř“ (Jan 20,27).*

I my můžeme mít hmatatelný kontakt s Ježíšem a svou rukou se takřka dotknout znamení jeho umučení, znamení jeho lásky: ve svátostech k nám přichází zvlášť blízko a dává se nám. Milí mladí přátelé, naučte se „vidět“ a „setkávat se“ s Ježíšem v eucharistii, kde je přítomen, je nám blízko, a dokonce se stává pokrmem na naši cestu; ve svátosti pokání Pán zjevuje své milosrdenství a dává nám odpuštění. Poznávejte Ježíše a služte mu v chudých, nemocných a v našich bratřích a sestřích, kteří mají těžkosti a potřebují pomoc.

Vstupte do osobního rozhovoru s Ježíšem Kristem a rozvíjejte ho ve víře. Poznejte ho lépe četbou evangelií a katechismu katolické církve. Povídejte si s ním v modlitbě a skládejte v něj svou důvěru. On nikdy tuto důvěru nezradí! *„Víra je především osobní přilnutí člověka k Bohu; a zároveň neodlučně je svobodným souhlasem s celou pravdou, kterou Bůh zjevil“ (Katechismus katolické církve, 150).* Takto získáte zralou a pevnou víru, která nebude založená pouze na náboženských pocitech nebo na nějaké vágní vzpomínce na náboženství, kterému jste se učili v dětství. Dojdete k tomu, že Boha budete znát a budete s ním žít v opravdové jednotě jako apoštol Tomáš, který ukázal svou pevnou víru v Ježíše slovy: *„Můj Pán a můj Bůh!“*

5. Podepření vírou církve, abychom byli svědky

Ježíš řekl Tomášovi: *„Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili“ (Jan 20,29).* Měl na mysli cestu, kterou měla církev jít dál a byla založena na víře očitých svědků: apoštolů. Docházíme tedy k tomu, že naše osobní víra v Krista, která se uskutečňuje skrze dialog s ním, navazuje na víru církve. Nevěříme jako izolovaní jedinci, ale jsme skrze křest členy této velké rodiny; víra vyznávaná církví posiluje naši osobní víru. *Kredo*, které vyznáváme při nedělní mši svaté, nás chrání od nebezpečí, že bychom věřili v jiného Boha, než jakého nám zjevil Kristus: *„Tak je každý věřící článkem ve velkém řetězu věřících. Nemohu věřit, aniž bych se neopíral o víru druhých, a svou vírou pomáhám druhým nést jejich víru“ (Katechismus katolické církve, 166).* Děkujeme stále Pánu za dar církve, která nám pomáhá s jistotou růst ve víře, která nám dává skutečný život (srov. Jan 20,31).

V dějinách církve svatí a mučedníci vždy čerpali ze slavného Kristova kříže sílu k tomu, aby byli věrní Bohu dokonce až k obětování vlastních životů. Ve víře našli sílu zvítězit nad svou slabostí a překonat každé protivenství. Skutečně, jak říká apoštol Jan: *„Kdo jiný přemáhá svět, ne-li ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží?“ (1 Jan 5,5)* Vítězství pocházející z víry je

vítězstvím lásky. Bylo a stále je mnoho křesťanů, kteří jsou živými svědky moci víry, která se vyjadřuje charitou. Jsou mezi nimi tvůrci pokoje, zastánci spravedlnosti a ti, kteří usilují o lidštější svět ve shodě s Božím plánem. Svou odborností a profesionalitou se angažují v různých oblastech života společnosti a účinně přispívají k dobru všech. Křesťanská láska, která vychází z víry, je vedla k tomu, aby konkrétně svědčili svými skutky i slovy. Kristus není poklad pouze pro nás; je naším nejcennějším pokladem, který máme sdílet s ostatními. V dnešní době globalizace buďte svědky křesťanské naděje po celém světě. Kolik lidí touží po tom získat tuto naději! Když Ježíš stál u hrobu svého přítele Lazara, který zemřel čtyři dny předtím, a chystal se povolat mrtvého zpátky k životu, řekl Lazarově sestře Martě: „*Budeš-li věřit, uvidíš slávu Boží*“ (srov. Jan 11,40). Budete-li věřit a budete-li schopni žít svou vírou a svědčit o ní každý den, také se stanete prostředníky pomoci pro další mladé lidi, jako jste vy, aby našli smysl života a radost ze setkání s Kristem!

6. Na cestě ke Světovému dni mládeže v Madridu

Milí přátelé, znovu vás zvu, abyste se zúčastnili Světového dne mládeže v Madridu. Očekávám s velkou radostí každého z vás. Ježíš Kristus touží po tom, aby vás skrze církev mohl upevnit ve víře. Rozhodnutí věřit v Ježíše Krista a následovat ho není jednoduché. Brání nám v něm naše osobní selhání a mnoho hlasů, které nás orientují na snadnější cesty. Neztrácejte naději. Raději hledejte podporu křesťanského společenství, podporu církve! Během tohoto roku se pečlivě připravujte na setkání v Madridu společně s biskupy, kněžími a vedoucími mládeže ve svých diecézích, farních společenstvích, sdruženích a hnutích. Kvalita našeho setkání bude záviset především na naší duchovní přípravě, modlitbě, společném naslouchání Božímu slovu a vzájemné podpoře.

Milí mladí přátelé, církev závisí na vás! Potřebuje vaši živou víru, vaši tvořivou křesťanskou lásku a sílu vaší naděje. Vaše přítomnost obnovuje, omlazuje a dává církvi novou energii. Proto je světový den mládeže milostí nejen pro vás, ale pro celý Boží lid. Církev ve Španělsku se aktivně připravuje na to, aby vás přivítala a sdílela s vámi tuto radostnou zkušenost víry. Děkuji diecézím, farnostem, poutním místům, řeholním komunitám, církevním sdružením a hnutím, a všem, kdo pilně připravují tuto událost. Pán jim bezpochyby oplatí svým požehnáním. Kéž vás Panna Maria provází touto cestou příprav. Při andělském zvěstování přijala Boží slovo s vírou. Ve víře souhlasila s tím, co v ní Bůh dovršil. Svým „*fiat*“, svým „*ano*“ přijala dar nesmírné lásky, která ji vedla k tomu, aby se cele dala Bohu. Kéž se přimlouvá za každého z vás, abyste na nadcházejícím světovém dni mládeže mohli růst ve víře a lásce. Ujišťuji vás, že na vás budu otcovsky pamatovat ve svých modlitbách a uděluji vám své srdečné požehnání.

Ve Vatikánu, 6. srpna 2010, na svátek Proměnění Páně.

BENEDICTUS PP XVI.